

**ĐÁP ÁN ĐỀ KIỂM TRA KIẾN THỨC
VÀO LỚP 10 THPT CHUYÊN NGOẠI NGỮ NĂM 2011
MÔN: NGỮ VĂN
Ngày kiểm tra: 16 - 4 - 2011**

<p><u>Câu 1 (2 điểm)</u></p> <p>- Chỉ ra được hai biện pháp tu từ: (1,0đ)</p> <p>+ Liệt kê: <i>Cá nhụ, cá chim, cá đé</i></p> <p>+ Ẩn dụ: <i>đuốc đen hồng</i> (cá song có thân dài nhiều chấm, vạch màu đen hồng nên chúng bơi lội dưới ánh trăng trông như những ngọn đuốc lấp lánh).</p> <p>- Phân tích hiệu quả tu từ: (1,0đ)</p> <p>+ Gợi tả sự phong phú, kì thú của những loài cá; từ đó cảm nhận được sự giàu có và tươi đẹp của biển cả quê hương.</p> <p>+ Bộc lộ niềm vui, niềm tự hào của nhà thơ trước vẻ đẹp thiên nhiên, cuộc sống.</p>	<p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p>
<p><u>Câu 2 (2 điểm)</u></p> <p>- Hình thức: Viết đúng đoạn văn tổng hợp - phân tích - tổng hợp khoảng 12 câu. (0,5đ)</p> <p>- Nội dung: Nêu được ý nghĩa của cách kết thúc tác phẩm <i>Chuyện người con gái Nam Xương</i>. (1,5đ)</p> <p>+ Ý nghĩa nghệ thuật: Kết thúc bằng yếu tố kì ảo - sự trở về của Vũ Nương thể hiện tính chất truyền kì và làm tăng sự hấp dẫn cho câu chuyện.</p> <p>+ Ý nghĩa nội dung: Làm vợi đi phần nào nỗi đau của người bất hạnh, Vũ Nương được giải oan; nhưng sự trở về chỉ là ảo ảnh, hạnh phúc gia đình đã tan vỡ...</p>	<p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p> <p>1,0đ</p>
<p><u>Câu 3 (6 điểm)</u></p> <p><u>Yêu cầu chung:</u></p> <p>- Biết làm bài văn nghị luận về đoạn thơ với bố cục rõ ràng, hợp lí; không mắc lỗi ngữ pháp, chính tả.</p> <p>- Cảm nhận được tiếng lòng (tình cảm, cảm xúc) của nhà thơ với đất nước, với cuộc đời trong đoạn thơ qua các tín hiệu nghệ thuật: từ ngữ, hình ảnh, giọng điệu, biện pháp tu từ...</p> <p><u>Yêu cầu cụ thể:</u></p> <p><i>Học sinh có thể làm bài theo nhiều cách nhưng cần hướng đến các ý chính sau:</i></p>	
<p>1. Giới thiệu được tác giả, tác phẩm, đoạn thơ, từ đó dẫn vào vấn đề cần cảm nhận</p>	<p>0,5đ</p>
<p>2. Cảm nhận tiếng lòng thiết tha của nhà thơ với đất nước, với cuộc đời qua những biểu hiện cụ thể (4,5đ)</p>	

<p>2.1. Tiếng lòng thiết tha trong mùa xuân lớn của đất nước (<i>Mùa xuân người cầm súng</i> -> <i>Cứ đi lên phía trước</i>) (2,0đ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mến yêu và tự hào ngợi ca mùa xuân đất nước tươi đẹp qua hình ảnh những con người cụ thể (“người cầm súng”, “người ra đồng”) - những người làm nên lịch sử, làm nên mùa xuân cho đất nước; qua nhịp sống hối hả, hào hùng của cả dân tộc. - Thương cảm và tin tưởng đất nước vất vả, gian lao nhưng sức sống vẫn bền bỉ, kiên cường trong tư thế đi lên. 	<p>1,0đ</p> <p>1,0đ</p>
<p>2.2. Tiếng lòng thiết tha qua ước nguyện được hòa nhập và dâng hiến cho đất nước, cho cuộc đời (<i>Ta làm con chim hót</i> -> <i>Dù là khi tóc bạc</i>) (2,5đ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ước nguyện vừa giản dị, khiêm nhường vừa âm thầm, lặng lẽ vừa thiết tha, mãnh liệt được thể hiện qua những hình ảnh đẹp của thiên nhiên, phép điệp từ, điệp ngữ, cấu trúc câu, cách chuyển đại từ (<i>tôi</i> -> <i>ta</i>)... - Ước nguyện của nhà thơ kết đọng nhất trong hình ảnh “một mùa xuân nho nhỏ”. Đây là một ẩn dụ độc đáo nói về lẽ sống cao đẹp: sống với tất cả sức tươi trẻ của mình nhưng rất khiêm nhường là một mùa xuân nhỏ góp vào mùa xuân lớn của đất nước, của cuộc đời chung. - Đặt trong hoàn cảnh sáng tác càng thấy ước nguyện của nhà thơ thật đẹp đẽ, ý nghĩa và rất đáng trân trọng. 	<p>1,0đ</p> <p>1,0đ</p> <p>0,5đ</p>
<p>3. Đánh giá: 1.0 điểm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đoạn thơ thể hiện tiếng lòng yêu mến, gắn bó chân thành, tha thiết của nhà thơ với đất nước, với cuộc đời được thể hiện qua thể thơ năm tiếng (có nhạc điệu trong sáng gần gũi với dân ca); hình ảnh đẹp, giản dị, gợi cảm; biện pháp tu từ đầy sáng tạo (so sánh, ẩn dụ)... - Đoạn thơ góp phần cùng bài thơ thể hiện những giá trị về cuộc đời; về trách nhiệm, ý nghĩa của đời sống cá nhân trong mối quan hệ với cộng đồng. Bài thơ <i>Mùa xuân nho nhỏ</i> đã được phổ nhạc nên tiếng lòng nhà thơ càng mãi ngân vang, xao xuyến trong lòng người. 	<p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p>
<p>Lưu ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thưởng điểm cho những ý hay, sáng tạo (Không quá 1,0 điểm và phù hợp với tổng điểm từng phần) - Trừ tối đa 2,0 điểm nếu mắc nhiều lỗi chính tả, diễn đạt. 	